

Μουσείο Τμήματος Οδοντιατρικής:

Διασταύρωση του χθες με το σήμερα και το αύριο

Η ΙΔΡΥΣΗ ΕΝΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ στους χώρους της Οδοντιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, υπήρξε για πολλά χρόνια ένα μόνιμο αίτημα μελών Δ.Ε.Π. και των διοικήσεων της Οδοντιατρικής Σχολής Αθηνών. Η ιδέα της δημιουργίας του Μουσείου ανάγεται στη δεκαετία του '80 και η πρώτη απόφαση για την ίδρυση Μουσείου Ιστορίας της Οδοντιατρικής εντοπίζεται στις αρχές της δεκαετίας του '90 (14^η Γ.Σ. 21/06/1990). Δυστυχώς αν και είχε προβλεφθεί από την αρχιτεκτονική μελέτη του Νέου Κτιρίου μια μεγάλη αίθουσα του Μουσείου η πρόταση δεν τελεσφόρησε. Έτσι απαιτήθηκε η πάροδος πολλών ετών έως ότου ωριμάσουν οι συνθήκες και το όραμα των εμπνευστών του να αποκτήσει σάρκα και οστά. Η απαρχή έγινε το 2012 χάρη στην πρωτοβουλία του τότε Αναπληρωτή Προέδρου της Οδοντιατρικής Σχολής Αθηνών καθηγητή κ. Γ. Βουγιουκλάκη, ο οποίος αποτελεί και τον σημερινό υπεύθυνο του Μουσείου.

Στόχος της μικρής ερευνητικής ομάδας που συγκροτήθηκε ήταν η δημιουργία ενός πρότυπου μουσειακού φορέα ο οποίος θα έχει ως αποστολή την υποδοχή, φύλαξη, συντήρηση, καταγραφή, τεκμηρίωση, έρευνα, ερμηνεία και κυρίως την έκθεση και προβολή στο κοινό της Οδοντιατρικής Επιστήμης και του Οδοντιατρικού Επαγγέλματος από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι και σήμερα.

Η Οδοντιατρική Σχολή, τα μέλη ΔΕΠ και ιδιαίτερα η πρόεδρος του Τμήματος καθηγήτρια κα Αικ. Καραγιάννη αγκάλισαν και ενθάρρυναν το εγχείρημα από τα πρώτα βήματά του. Ως επιστέγασμα των προσπαθειών η Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις 13-2-2013 και στη συνέχεια η Σύγκλητος του Ε.Κ.Π.Α. στις 17-7-2013 αποδέχθηκαν ομόφωνα τον ορισμό Μουσειακού χώρου στην Οδοντιατρική Σχολή. Με νεότερη απόφασή της η Γενική Συνέλευση της Οδοντιατρικής Σχολής στις 15-10-2014 προχώρησε στη σύσταση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Μουσείου. Βέβαια θα πρέπει να τονισθεί ότι το Μουσείο Οδοντιατρικής αποτελεί κατά κάποιον τρόπο, μετεξέλιξη του παλαιότερα υφισταμένου Μουσείου Κρανιοπροσωπικής Εξέλιξης και Ιστορίας της Οδοντιατρικής, το οποίο, ως προς το σκέλος της Ιστορίας της Οδοντιατρικής, είχε παραμείνει τελείως ανενεργό.

Μουσείο

Ο κύριος εκθεσιακός χώρος του Μουσείου ευρίσκεται στον πρώτο όροφο του Νέου Κτιρίου της Οδοντιατρικής Σχολής στο Γουδί (Εικ.1). Οι δύο αίθουσες που καταλαμβάνει σήμερα το Μουσείο αν και δεν αποτελούν τον πλέον ιδανικό εκθεσιακό χώρο ένεκα των μικρών διαστάσεων, εντούτοις διαθέτουν μια αξιοσημείωτη συλλογή, που περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό εκθεμάτων. Τα αντικείμενα του μουσείου εκτίθενται τόσο στον κυρίως χώρο του Μουσείου όσο και σε ειδικές προθήκες κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης μουσειολογικής έκθεσης και λειτουργίας μουσειακών χώρων.

Η συλλογή του εκθεσιακού χώρου του πρώτου ορόφου στο Νέο Κτίριο απαρτίζεται από επιστημονικά οδοντιατρικά εργαλεία τα οποία χρονολογούνται από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα. Ενδεικτικά αναφέρονται οδοντογλύφανα, χειρουργικά εργαλεία όπως οδοντάγρες, και μοχλοί (Εικ.2), συσκευές οδοντικής χειρουργικής για παράδειγμα πουάρ, το πρώτο Αερότορ με γωνιακή χειρολαβή που χρησιμοποιήθηκε στην τότε έδρα της Οδοντικής Χειρουργικής (Εικ.3) δοσομετρητές αμαγάλματος

Εικόνα 1: Μερική άποψη του Μουσείου.

Εικόνα 2: Προθήκη με εξακτικά εργαλεία (μοχλοί, οδοντάγρες) από την δωρεά της Εταιρείας Οδοντοστοματολογικής Ερεύνης.

εργαλεία και κατασκευές προσθετικής οδοντιατρικής (π.χ. δόντια πορσελάνης, δισκάρια αποτύπωσης, προσθετικές κατασκευές σε εκμαγεία), συσκευή βουλκανισμού για κατασκευή ολικών οδοντοστοιχιών (Εικ.4), οδοντιατρικές χειρολαβές διαφόρων τύπων και μια σπάνια οδοντιατρική μονάδα με ένα ακόμα σπανιότερο φωτιστικό οδοντιατρικής έδρας.(Εικ.5)

Εικόνα 3: Αερότορ με γωνιακή χειρολαβή. Είναι το πρώτο που χρησιμοποιήθηκε στην τότε έδρα της Οδοντικής Χειρουργικής

Από τα πλέον εντυπωσιακά εκθέματα είναι το φορητό ξύλινο ερμάριο με υλικά και μικροεργαλεία άσκησης της οδοντιατρικής πράξης, το οποίο περιέχει μεταξύ άλλων σημαντικό αριθμό γυάλινων φιαλιδίων με φαρμακευτικά σκευάσματα για οδοντιατρική χρήση, μεγάλη συλλογή εργαλείων χειρός για την τοποθέτηση υλικών, εργαλεία ενδοδοντίας, βελόνες, σύριγγες, άθικτα φιαλίδια τοπικών αναισθητικών κ.α.

Ο κεντρικός και ο πλέον σημαντικός πυρήνας των εκθεμάτων προέρχεται από δωρεά της Εταιρείας Οδοντοστοματολογικής Ερεύνης. Ιδιαίτερα θα πρέπει να τονιστεί η συμβολή του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας αλλά και προσωπικά της καθηγήτριας κυρίας Ευαγγ. Παπαγιαννούλη - Λασκαρίδη, η οποία με ιδιαίτερο ζήλο ενίσχυσε τις προσπάθειες του προσωπικού του μουσείου. Ωστόσο θα ήταν σημαντική παράληψη η μη αναφορά στην αφειδώλευτη προσφορά ορισμένων εργαστηρίων της Οδοντιατρικής Σχολής και ειδικά των Εργαστηρίων της Οδοντικής Χειρουργικής, της Περιοδοντολογίας και της Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής, τα

οποία προσέφεραν έναν υπολογίσιμο αριθμό εκθεμάτων.

Δεδομένου ότι για τους συντελεστές του εγχειρήματος της ιδρύσεως και λειτουργίας του Μουσείου Οδοντιατρικής, και ειδικά για τον καθηγητή κ. Βουγιουκλάκη, αποτελεί βαθιά πεποίθηση ότι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της Ιστορίας της Οδοντιατρικής είναι η ιστορία των ανθρώπων που προσπάθησαν να διερευνήσουν, να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις αρχές που διέπουν την επιστήμη της Οδοντιατρικής, έγινε προσπάθεια να έλθουν σε μια διαλεκτική σχέση το χθες με το σήμερα με τη δημιουργία μουσειακών εκθεσιακών νησίδων σε επιλεγμένα σημεία του κτιριακού συγκροτήματος της Οδοντιατρικής Σχολής ώστε είναι σε κοινή θέα στους φοιτητές, αλλά και στους ασθενείς σε καθημερινή βάση.

Στόχος η ώσμωση παλαιού και νέου· ο αναστοχασμός προσωπικού και επισκεπτών της Σχολής σε σχέση με την ιστορική εξέλιξη της οδοντιατρικής επιστήμης. Πρόσθεση, δηλαδή, των οργανωτών δεν ήταν η «μουσειοποίηση» της Οδοντιατρικής, μιας και αποτελεί μια επιστήμη που διαρκώς εξελίσσεται αλλά η επαφή του επισκέπτη με νησίδες εκθεσιακών ενοτήτων που δημιουργούν μια ουσιαστική σχέση εξοικείωσης με τις οδοντιατρικές θεραπευτικές πρακτικές.

Για το σκοπό αυτό επιπλέον εκθέματα, όπως παλαιές οδοντιατρικές μονάδες, οδοντιατρικές συσκευές και εργαλεία, επιλέχθηκαν να εκτεθούν σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους της Οδοντιατρικής Σχολής: στην αίθουσα αναμονής της Κλινικής του 2^{ου} ορόφου του πα-

Εικόνα 4: Συσκευή βουλκανισμού για κατασκευή ολικών οδοντοστοιχιών

Εικόνα 5: Οδοντιατρική μονάδα αρχών του προηγούμενου αιώνα.

Εικόνα 6: Μερική άποψη εξοπλισμού οδοντιατρείου πρώτο ήμισυ προηγούμενου αιώνα.

Εικόνα 7: Τμήμα εξοπλισμού οδοντιατρείου (19^{ος} - 20^{ος} αι.) δωρεά της Εταιρείας Οδοντοστοματολογικής Ερεύνης.

λαιού κτιρίου (Εικ.6), στην είσοδο του Αμφιθέατρου Παπαντωνίου (Εικ.7) που αποτέλεσε χάρη στην πρωτοβουλία του Αν. Καθ. κου Γ. Μουντούρη την πρώτη έκθεση παλαιάς οδοντιατρικής μονάδας και συσκευών, επίσης δωρεά της Εταιρείας Οδοντοστοματολογικής Ερεύνης και στον χώρο του Σπουδαστηρίου, θέλοντας να τονίσουν τη μακρά εργώδη πορεία που διήνυσε η Οδοντιατρική για τη χειραφέτηση και τη συγκρότηση της σύγχρονης επιστημονικής της ταυτότητας.

Ιστορικό Αρχείο

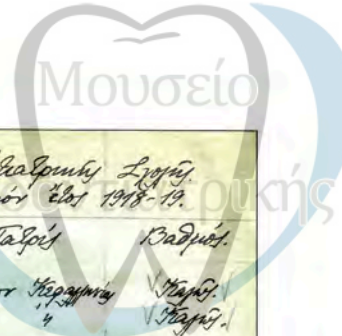
Τύχη αγαθή θέλησε την ίδια χρονική περίοδο και παράλληλα με την αποδοχή εκ μέρους της Σχολής του πρώτου επισκέπτη μεταδιδακτορικού ερευνητή στο γνωστικό

αντικείμενο της Ιστορίας της Οδοντιατρικής να ανευρεθεί το αρχείο του Τμήματος και μάλιστα ανέπαφο από τα πρώτα βήματα ίδρυσης και λειτουργίας του Οδοντοϊατρικού Σχολείου το 1916.

Μέσα από τα έγγραφα του αρχείου αποτυπώνεται γλαφυρά ο τρόπος με τον οποίο συγκροτήθηκε το πρώτο πανεπιστημιακό οδοντιατρικό εκπαιδευτικό κύτταρο στο πλαίσιο λειτουργίας της Αστυκλινικής, των μεταλλαγών που υπέστη στο διάβα του χρόνου και των σταθμών μετεξέλιξης στη σημερινή του μορφή. Όλα αυτά βάσει των πολύτιμων τεκμηρίων, των εγγράφων που έχουν θέση πρωτογενών πηγών έρευνας και τα οποία πλέον είναι διαθέσιμα στο μελετητή αναδεικνύοντας την ιστορικότητα της Οδοντιατρικής Σχολής και καλύπτοντας ένα ιστορικό κενό όχι μόνο σχετικά με την οδοντιατρική εκπαίδευση στην Ελλάδα, αλλά φωτίζοντας άγνωστες εκφάνσεις της πανεπιστημιακής δραστηριότητας του έν Αθήνησι Πανεπιστημίου.

Όπως ήταν φυσικό το αρχείο εντάχθηκε στο Μουσείο Οδοντιατρικής υποστηρίζοντας τις ερευνητικές δραστηριότητες του. Ταυτόχρονα με την ανακάλυψή του ξεκίνησε η προσπάθεια διάσωσης και αξιοποίησης των ιστορικών εγγράφων και τεκμηρίων της Σχολής, με την πρωτοβουλία και επίβλεψη του καθηγητή κ. Γ. Βουγιουκλάκη. Η πρωτοβουλία αυτή υποστηρίχθηκε από την Πρόεδρο της Οδοντιατρικής Σχολής, καθηγήτριας κα. Αικ. Καραγιάννη και τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης. Σημαντική επίσης υπήρξε η συνεισφορά του καθηγητή κ. Ι. Βρότσου, ο οποίος ανέλαβε συμβουλευτικό ρόλο, βοηθώντας στην αποσαφήνιση και ανάλυση κρίσιμων ιστορικών γεγονότων, όπως αυτά αποτυπώνονταν στα πολύτιμα έγγραφα του αρχείου. Το έργο της μελέτης, ψηφιοποίησης και αξιοποίησης του Ιστορικού Αρχείου ανατέθηκε στον κ. Δ. Κουτρούμπα Ιστορικό των Επιστημών του Τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και πλέον επισκέπτη μεταδιδακτορικό ερευνητή της Οδοντιατρικής Σχολής. Βρίσκεται δε σε εξέλιξη μέχρι και σήμερα, αποκαλύπτοντας άγνωστες πτυχές της ιστορίας της πανεπιστημιακής οδοντιατρικής εκπαίδευσης.

Σημειώνεται ότι για την καταγραφή των τεκμηρίων της Οδοντιατρικής Σχολής και τη συ-

γκρότηση του ιστορικού αρχείου ακολουθείται το Γενικό Διεθνές Πρότυπο Αρχειακής Περιγραφής. Σε ότι αφορά τη συγκρότηση του Ιστορικού Αρχείου της Οδοντιατρικής Σχολής υπήρξε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ε.Κ.Π.Α. δηλαδή το ιστορικό Αρχείο και το Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Με ιδιαίτερη συγκίνηση έρχεται αντιμέτωπος ο ερευνητής με τον κατάλογο της πρώτης κανονικής σειράς αποφοίτων του Οδοντοϊατρικού Σχολείου οι οποίοι αποφοίτησαν κατά το πανεπιστημιακό έτος 1918 - 1919 (Εικ.8). Ανάμεσα στους πρώτους αποφοίτους εντοπίζεται και ο Κ. Αραβαντινός μετέπειτα καθηγητής της Οδοντικής Χειρουργικής, Παθολογίας και Θεραπευτικής. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι πρώτοι απόφοιτοι προέρχονται και από περιοχές εκτός της τότε ελληνικής επικράτειας όπως από την Φιλιππούπολη, την Ανδριανούπολη, τη Μάρκη Μ. Ασίας και την Κωνσταντινούπολη. Ενώ ανάμεσα στους ίδιους αποφοίτους εντοπίζεται και ο εκ Θεσσαλονίκης ορμώμενος, αλλά εβραϊκής καταγωγής Richard Cohen. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα πρωτότυπα πολλών παλαιών πτυχίων όπως το παλαιότερο που έχει εντοπισθεί με ημερομηνία 8-4-1927 (Εικ.9).

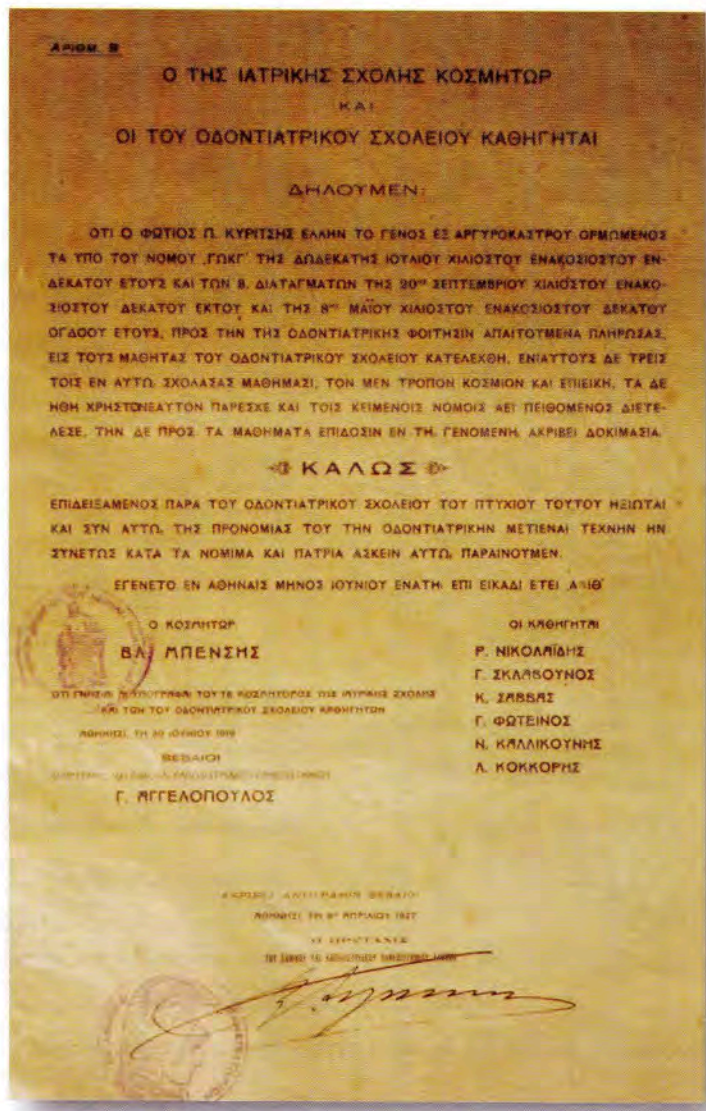
Η συναισθηματική φόρτιση κορυφώνεται κατά τη μελέτη των εγγράφων που αφορούν την αφαίρεση από τις γερμανικές δυνάμεις κατοχής του λιγοστού εξοπλισμού, τον οποίο διέθετε το Σχολείο για την εκπαίδευση των φοιτητών (Εικ.10). Μάλιστα εντοπίστηκαν λεπτομερέστατοι κατάλογοι με τις φθορές που προκλήθηκαν τόσο από τις δυνάμεις κατοχής όσο και από τον εμφύλιο αλληλοσπαραγμό.

Τέλος ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το Οδοντοϊατρικό Σχολείο κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής φιλοξενούσε οικογένεια βομβόπληκτων της οποίας η οικεία καταστράφηκε στον παρανοϊκό συμμαχικό βομβαρδισμό του Πειραιά. Από τα σχετικά έγγραφα είναι εμφανές ότι η εν λόγω οικογένεια προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες στο Οδοντοϊατρικό Σχολείο της οδού Χαλκοκονδύλη καθώς επόπτευε την ασφάλεια του, ειδικά κατά την παραγμένη περίοδο των Δεκεμβριανών Επεισοδίων όταν το κτήριο βρέθηκε στο θέατρο των μετεμφυλιακών επιχειρήσεων. Μάλιστα ο τότε διευθυντής Ι. Κατσαράς και μετά από την σύμφωνη γνώμη των καθηγητών ζήτησε την παραμονή της οικογένειας στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Σχολείου ώστε να διαφυλαχθεί η ασφάλεια του κτιρίου (Εικ.11).

*Πτυχιούχοι επί Οδοντιατρικής Σχολής
κατά το Πανεπιστημιακό έτος 1918-19.*

Αρ. Πτυχίου	Όνοματεπώνυμο	Πατρίς	Βαθμίες
1	Αδωνίς Α. Βρισιός	Αιγύπτιος	Καγιά
2	Αραβαντινός Κ. Στεφάνος	"	Καγιά
3	Βογιατζής Κ. Ευδοκίμος	Κουδυνία	Καγιά
4	Ευδοκίμος Κ. Ευδοκίμος	Βαδύ Λέμον	Καγιά
5	Ζαχαριάδης Ε. Ζαχαρίας	Σύρος	Καγιά
6	Θωμάς Λ. Γιάννης	Αρμενιστός	Καγιά
7	Καρμαλί Β. Άρλεμ	Αρίοπος	Καγιά
8	Κλαυδίου Α. Λεβαστιανός	Κυαμιν Κουίν	Καγιά
9	Κυρίδης Α. Γέλιος	Αρμενιστός	Καγιά
10	Καμαράνι Σ. Σπύρος	Μάρκη Μ. Ασίας	Καγιά
11	Μουσταφάς Λ. Γεώργιος	Βουρσία Καρδίας	Νέαν καγιά
12	Συνομαγιά Αδ. Γιάννης	Βουλια Τυρηνία	Νέαν καγιά
13	Παυλοδούσης Γ. Σπύρος	Βάρεσσα	Καγιά
14	Αλεξίου Εο. Βασίλειος	Μάρκη Μ. Ας	Καγιά
15	Παυλοδούσης ή Αεδίου & Αλμ	Αρμενιστός	Καγιά
16	Παυλοδούσης Β. Δημ.	Σύρος	Καγιά
17	Richard Cohen	Θεσσαλονίκη	Καγιά
18	Λαδανίου Α. Κίμων	Αθήνα	Καγιά
19	Saoul de Bolton	Θεσσαλονίκη	Καγιά
20	Πίος Γ. Λεβανός	Αρμενιστός	Νέαν καγιά

Εικόνα 8: Λίστα της πρώτης σειράς πτυχιούχων του Οδοντοϊατρικού Σχολείου.

Εικόνα 9: Πρωτότυπο Πτυχίου του Οδοντοϊατρικού Σχολείου (8/4/1927). Πρόκειται για το παλαιότερο που έχει εντοπισθεί στο ανακαλυφθέν Ιστορικό Αρχείο της Οδοντιατρικής Αθηνών.

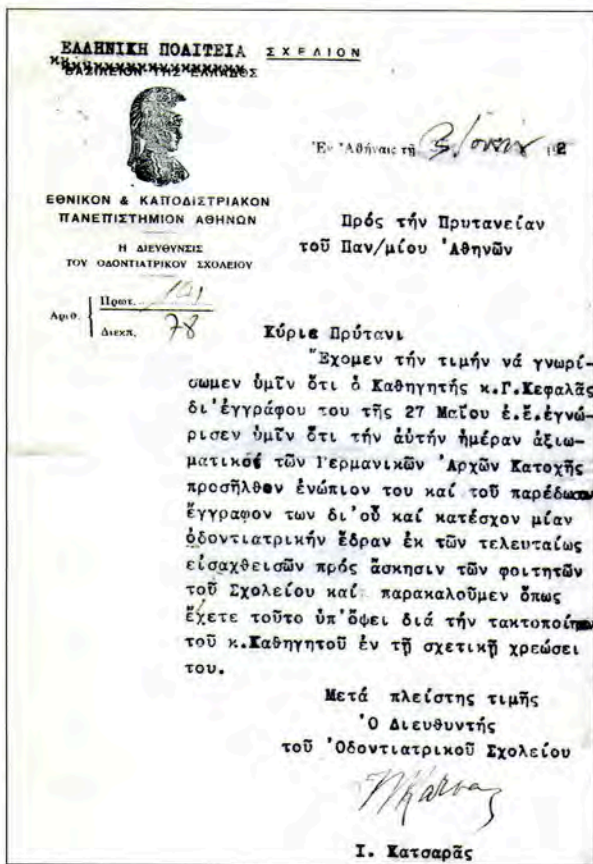
απρόσκοπτη πρόσβαση στη γνώση και την πληροφορία που διαχειρίζεται. Μέσα από αυτή τη διαδικασία ο επισκέπτης του Οδοντιατρικού Μουσείου μπορεί να δει εικόνες και πληροφορίες όχι μόνο για τα αντικείμενα που εκτίθενται και πιθανώς δεν είναι εύκολα αντιληπτά κατά την επίσκεψη στον φυσικό χώρο αλλά μπορεί να εμβαθύνει στην ιστορική εξέλιξη συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων της Οδοντιατρικής. Για παράδειγμα, ο φοιτητής έχει πλέον τη δυνατότητα να εμβαθύνει σε ιδιαίτερες πτυχές της Ιστορίας της Οδοντιατρικής, δυνατότητα που μέχρι πρότινος ήταν αδύνατη ένεκα της υποβάθμισης, κατά την τελευταία δεκαετία, του σχετικού μαθήματος και των αντίστοιχων ακαδημαϊκών παραδόσεων.

Σε αυτό το ψηφιακό σταυροδρόμι, Τεχνολογίας και Ιστορίας της Οδοντιατρικής, παρέχεται η δυνατότητα εξατομικευμένης δράσης με βάση την ψηφιακή αφήγηση. Έτσι ο διαδικτυακός επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί και να μελετήσει το σύνολο της οδοντιατρικής νομοθεσίας από συστάσεως του νεοελληνικού κράτους μέχρι και τις μέρες μας.

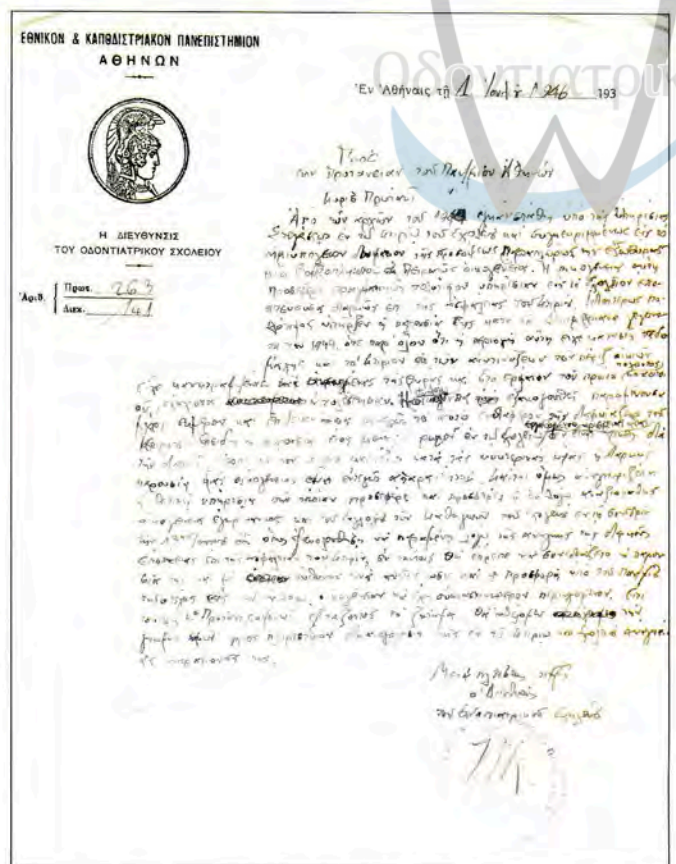
Ψηφιακό Μουσείο:
www.museum.dent.uoa.gr

Το Μουσείο Οδοντιατρικής από την αρχή της λειτουργίας του έλαβε υπόψη του τις διεθνείς τάσεις και διαμόρφωσε ειδική μουσειολογική μελέτη η οποία αποσκοπεί στην αξιοποίηση της Πολυμεσικής Τεχνολογίας για τη δημιουργία ενός πρότυπου Ψηφιακού Μουσείου με σκοπό την προβολή όχι μόνο των εκθεμάτων του Μουσείου αλλά και της Ιστορίας της Οδοντιατρικής Εκπαίδευσης και Πράξης στην Ελλάδα εν γένει. Για τους δημιουργούς του εγχειρήματος το Μουσείο δεν αποτελεί ένα μανσωλείο παλαιών και ξεχασμένων αντικειμένων, όπου κάπου πρέπει να στοιβαχθούν, αλλά ένα ζωντανό κύτταρο παραγωγής και επεξεργασίας γνώσεων και διάχυσης τους στο κοινό του.

Έτσι δημιουργήθηκε ο ιστότοπος του Μουσείου ο οποίος αποσκοπεί στη διαδραστική επικοινωνία με τον διαδικτυακό του επισκέπτη μέσω της υιοθέτησης καινοτόμων προσεγγίσεων, ώστε τελικά να προσφέρει

Εικόνα 10: Αναφορά με ημερομηνία 3/6/1942 του καθηγητή Γ. Κεφαλᾶ πρὸς τον Πρύτανη για την κατάσχεση οδοντιατρικῆς ἔδρας ἀπὸ γερμανοὺς ἀξιωματικούς.

Εικόνα 11: Αἴτημα τοῦ Διευθυντῆ καθ. Ι. Κατσαρᾶ με ημερομηνία (1/7/1946) για παραμονὴ οικογένειας βομβοπληκτῶν τοῦ Πειραιᾶ στις κτηριακὲς εγκαταστάσεις τοῦ Ὀδοντοιατρικοῦ Σχολείου.

Ἐνα ἀπὸ τα πλέον φιλόδοξα προγράμματα που βρίσκονται σε ἐξέλιξη αὐτὴ τη στιγμή εἶναι ἡ δημιουργία ανοιχτῆς, ελεύθερα προσβάσιμης ηλεκτρονικῆς βιβλιοθήκης για τον εἰδικὸ επιστήμονα, το φοιτητὴ, το μελετητὴ, το μαθητὴ, τον ἀπλὸ ενδιαφερόμενο, ἡ οποία θα διαθέτει πλούσιο κεικὸ σε ηλεκτρονικὴ μορφή σχετικά με το Μουσεῖο και τὴν Ὀδοντιατρικὴ στο διηνεκές.

Χάρη στην πολὺτιμη ἀρωγὴ του καθηγητῆ κ. Ι. Βρότσου, ὁ οποίος ἔχει δωρίσει ορισμένα σημαντικὰ βιβλία σταθμοὺς στην ἐξέλιξη τῆς Ὀδοντιατρικῆς στην Ελλάδα ἔγινε δυνατὴ ἡ ψηφιοποίηση τους και πλέον ἡ μελέτη τους ἀπὸ κάθε ενδιαφερόμενο. Πρόκειται για βιβλία ὅπως το πόνημα με τίτλο «Ὀδοντιατρικὴ» του Δ. Καρακατσάνη, το οποίο ἐκδόθηκε το 1894 και εἶναι το πρῶτο βιβλίο οδοντιατρικῆς στην Ελλάδα, ἢ το πρῶτο βιβλίο ιστορίας τῆς οδοντιατρικῆς με τίτλο «Ἰστορία τῆς Ὀδοντιατρικῆς και Στοματολογίας» του Α. Κόκκορη που ἐκδόθηκε το 1918.

Φιλοδοξία του Μουσεῖοῦ ἀποτελεῖ ἡ ψηφιοποίηση ὅλων των ἐλληνικῶν οδοντιατρικῶν βιβλίων τα οποία εἶναι ελεύθερα πνευματικῶν δικαιωμάτων, ἀλλὰ και ἡ συγκέντρωση ξενόγλωσσων οδοντιατρικῶν βιβλίων ἀπὸ ἀντίστοιχες ηλεκτρονικὲς βιβλιογραφικὲς τράπεζες πανεπιστημίων και ἄλλων ὀργανισμῶν τῆς αλλοδαπῆς τα οποία χαρακτηρίζονται ως ἰδιαίτερως σημαντικὰ για τὴν ἐξέλιξη τῆς Ὀδοντιατρικῆς επιστήμης. Ἦδη στην ηλεκτρονικὴ βιβλιοθήκη του μουσεῖοῦ περιλαμβάνονται περισσότερα ἀπὸ πενήντα ψηφιοποιημένα παλαιὰ βιβλία που ἀφοροῦν τὴν οδοντιατρικὴ, με το παλαιότερο να εἶναι ἐκδοση του 1563.

Ὡστόσο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προβολὴ ἐκθεμάτων του Μουσεῖο ἢ τὴν ηλεκτρονικὴ βιβλιοθήκη, το

Ψηφιακό Μουσείο παρουσιάζει μια πληθώρα καινοτομιών με χαρακτηριστική την καταγραφή όλων των διδασκόντων και υφηγητών της Οδοντιατρικής Σχολής Αθηνών. Στο ίδιο πνεύμα οι δημιουργοί του ιστοχώρου θέλοντας να αποδώσουν φόρο τιμής σε όλους όσους συνέβαλαν στην αναβάθμιση της παρεχόμενης οδοντιατρικής εκπαίδευσης στον τόπο μας παρουσιάζουν το διδακτικό προσωπικό όχι μέσα από έναν ψυχρό, στείρο και μακρόσυρτο κατάλογο ονομάτων, αλλά μέσα από την εξέλιξη της συνολικής εικόνας του προσωπικού ανά πανεπιστημιακό έτος όπως αυτό καταγράφεται στις επετηρίδες του πανεπιστημίου. Έτσι ο αναγνώστης μπορεί να παρακολουθήσει την πορεία των γνωστικών αντικειμένων και τη στελέχωση τους διαχρονικά. Αυτή την περίοδο βρίσκεται σε εξέλιξη μια προσπάθεια καταγραφής όλων των πτυχιούχων της Οδοντιατρικής Αθηνών από τον πρώτο απόφοιτο του 1916 έως τις μέρες μας. Ποτέ άλλοτε, κανένα πανεπιστημιακό τμήμα της Ελλάδας δεν έχει κατορθώσει να συγκεντρώσει και να καταγράψει κατά τρόπο επιστημονικά έγκυρο το σύνολο των πτυχιούχων του από της συστάσεώς του μέχρι και σήμερα.

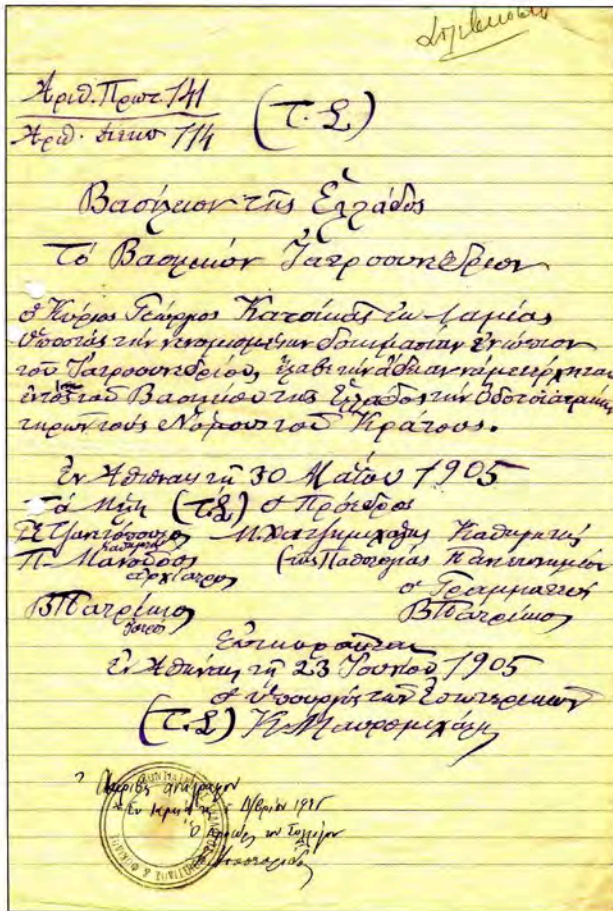
Τέλος αν και είναι αδύνατο να απαριθμηθούν όλες οι δράσεις που αναπτύσσονται στο Ψηφιακό Μουσείο θα ήταν σημαντική παράλειψη η μη αναφορά στην παρουσίαση αρχείων διηνεκούς αξίας της Οδοντιατρικής Σχολής τα οποία αφού καταγραφούν, τεκμηριωθούν και ψηφιοποιηθούν είναι διαθέσιμα στους ενδιαφερόμενους ερευνητές μέσω σχετικής ανάρτησης στη συγκεκριμένη ενότητα της ιστοσελίδας.

Έρευνα, εκπαίδευση, διακρίσεις.

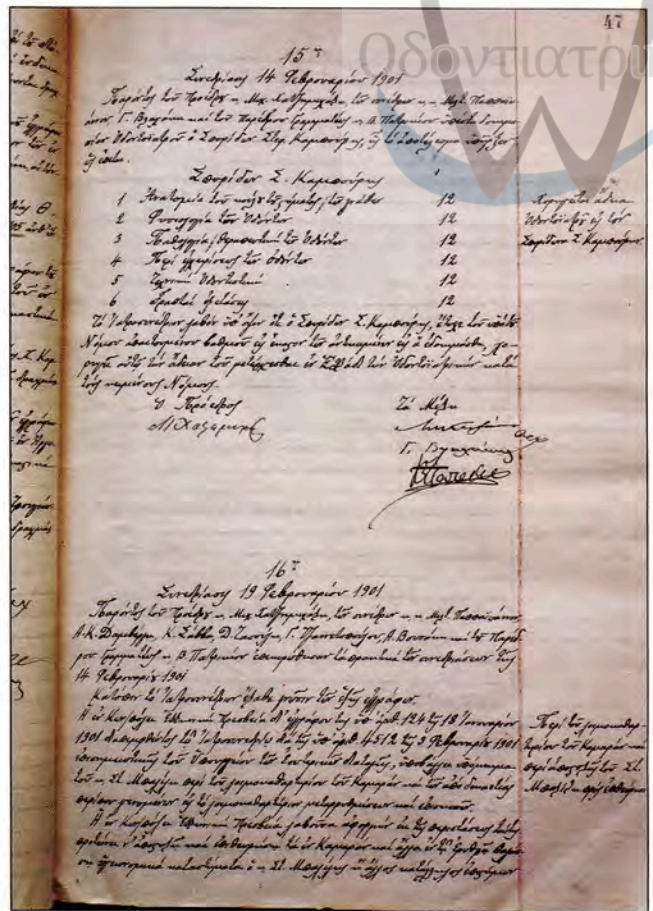
Το Μουσείο συνεργάζεται στενά με άλλα μουσεία του Ε.Κ.Π.Α. και ιδιαίτερα με το Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο αναγνωρίζοντας το σημαντικό έργο που συντελείται στο Μουσείο Οδοντιατρικής έχει ζητήσει τη συνδρομή αυτού για την τεκμηρίωση των οδοντιατρικών εκθεμάτων που διαθέτει στη συλλογή του. Επιπρόσθετα στο Μουσείο Οδοντιατρικής όπως και σε κάθε πανεπιστημιακό μουσείο συντελείται αξιοσημείωτη παραγωγή ερευνητικού έργου. Μέσα στους επόμενους δύο μήνες έχει προγραμματίσει η έκδοση μονογραφίας με θέμα την Οδοντιατρική στον Αρχαίο Ελληνικό Κόσμο, ενώ ήδη βρίσκεται στο στάδιο της τελικής συγγραφής μελέτη η οποία αφορά το ρόλο του Ιατροσυνεδρίου στην προάσπιση του οδοντιατρικού επαγγέλματος και την προώθηση της οδοντιατρικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Πράγματι το Ιατροσυνέδριο ως ο ανώτατος υγειονομικός θεσμός του νεοελληνικού κράτος κατοχύρωσε το οδοντιατρικό επάγγελμα ως ισότιμο με το ιατρικό και χορηγούσε άδεια ασκήσεως οδοντιατρικής κατόπιν εξετάσεων (Εικ.12). Ωστόσο με την ανεύρεση πρακτικών του Ιατροσυνεδρίου αποδεικνύεται ο κρίσιμος ρόλος του για την ίδρυση του πρώτου πανεπιστημιακού επιπέδου Οδοντοϊατρικού Σχολείου (Εικ.13).

Εκτός από το οπτικοακουστικό υλικό που έχει δημιουργηθεί για τους μελετητές της Ιστορίας της Οδοντιατρικής έχουν σχεδιασθεί εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές των σχολείων που ήδη επισκέπτονται το Μουσείο. Παράλληλα το Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει ζητήσει την από κοινού εκπόνηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων με θέμα την Ιστορία της Οδοντιατρικής και για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η ικανότητα σχεδιασμού και εκτέλεσης καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων από το Μουσείο Οδοντιατρικής έχει αρχίσει να αποδίδει καρπούς λαμβάνοντας ανάλογες διακρίσεις. Μάλιστα το προσωπικό του Μουσείου απέσπασε το Βραβείο Καλύτερης Εργασίας σε μορφή Poster-Ανάρτησης που ανακοινώθηκε κατά τη διάρκεια των εργασιών του 40^{ου} Πανελληνίου Ιατρικού

Εικόνα 12: Αντίγραφο Αδείας Ασκήσεως του Οδοντιατρικού Επαγγέλματος η οποία εκδόθηκε από το Ιατροσυνέδριο μετά από επιτυχή δοκιμασία.

Εικόνα 13: Απόσπασμα Πρακτικών του Ιατροσυνεδρίου (14/02/1901) όπου καταγράφεται η βαθμολογία των εξετάσεων για επιτυχή απόκτηση αδείας ασκήσεως επαγγέλματος της Οδοντιατρικής στην Ελληνική Επικράτεια.

Συνεδρίου, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα από 14 έως 17 Μαΐου 2014 και αφορούσε εκπαιδευτικό πρόγραμμα το οποίο σχεδίασε και υλοποίησε για μαθητές δημοτικού.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το όλο εγχείρημα της δημιουργίας του Μουσείου, της συντήρησης, ψηφιοποίησης και ανάδειξης του ιστορικού αρχείου, καθώς και της δημιουργίας του ιστοχώρου πραγματοποιήθηκε χωρίς καμία οικονομική χορήγηση και χωρίς να επιβαρυνθεί στο ελάχιστο ο προϋπολογισμός της Οδοντιατρικής Σχολής ή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πρόκειται για μια πρωτότυπη προσπάθεια η οποία έρχεται να καλύψει, έως ένα βαθμό, το κενό που υπάρχει στην Ελλάδα από την έλλειψη μουσείων επιστημών. Το Μουσείο Τμήματος Οδοντιατρικής επιδιώκει και ενθαρρύνει την επικοινωνία όχι μόνο με τα μέλη της ευρύτερης Οδοντιατρικής Οικογένειας, αλλά και με οποιονδήποτε επιθυμεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αποστολή του Μουσείου με παρατηρήσεις, συμπληρώσεις ή και πληροφορίες.

Καθηγητής Γεώργιος Βουγιουκλάκης
 πρώην Πρόεδρος Εταιρείας
 Οδοντοστοματολογικής Ερεύνης

Δρ. Δημήτριος Κουτρούμπας